

Profetitzar la fi, per Josep M. Solà

Dv, 16/11/2012 per Catalunya Religió

[L'opinió publicada](#)

Un repàs històric en forma de visió és el preludi que cal tenir en compte per valorar la intervenció de l'àngel Miquel per salvar el poble i l'anunci de la resurrecció que permetrà que els justos resplendeixin com la llum. Un nou comentari del teòleg Josep M. Solà per les lectures d'aquest diumenge.

PROFETITZAR LA FI

El capítol 10 del llibre de Daniel descriu els preparatius d'una visió, que es detalla a tot al llarg del capítol 11. Els primers versets (1-3) del capítol 12 clouen l'exposició de la llarga visió, anunciant el moment en que serà salvat el poble. Aquests versets són els que es llegeixen a la lectura d'aquest diumenge.

La narració de la visió és un "vaticinium ex eventu", és a dir, la presentació d'uns fets, que ja s'han produït, en forma de profecia o predicció com si encara no haguessin esdevingut. Tractant-se de fets històrics, la finalitat, en aquest cas, no és altra que mostrar Déu, Senyor de la història i que res del que passa o ha de passar escapa al seu control. Repassar els fets històrics que nodreixen el contingut d'aquesta visió és molt útil per situar el context històric a que es refereix el llibre de Daniel.

L'any 539 aC. Cir va permetre que els exiliats a Babilònia poguessin tornar a la seva terra i refer les institucions dels seu país. Al domini persa seguí el domini grec. Quan morí Alexandre el gran (323 aC.) els territoris conquerits es varen repartir entre els làgides i els selèucides. Mentre Israel va viure sota el domini dels primers, li van anar bé les coses, però la situació es complicà amb l'adveniment dels selèucides, que intentaren hel·lenitzar els jueus, enfrontant-se a les seves pràctiques religioses tradicionals. El punt àlgid d'aquesta situació s'esdevingué durant el regnat d'Antíoc IV Epífanes, que endegà una cruel persecució contra els qui s'oposaven a la seva política a favor de l'hel·lenisme i en contra el judaisme. La rebel·lió dels Macabeus s'ha de situar en aquest moment històric.

Els primers versets del capítol 12, tal com hem dit, anuncien la fi de les persecucions, amb un llenguatge típic de la literatura apocalíptica. El període final vindrà marcat per la intervenció de l'àngel Miquel, que farà costat als qui lluiten contra la tirania d'Antíoc IV. En la literatura apocalíptica és freqüent la intervenció d'àngels. En això es nota una diferència respecte les intervencions directes de Déu, lluitant a favor del seu poble, en el moment de la sortida d'Egipte: "El Senyor lluitarà a favor vostre: no haureu de fer més que mirar" (Ex 14,14). L'interès pels àngels és producte de la influència de la cultura i religió persa, que arribà a Israel a través de Babilònia. Els israelites imaginaren Jahvè rodejat d'una cort celestial de grans personatges; aquests actuarien de missatgers i servidors intervenint per encàrrec de Déu en missions concretes i específiques. La intervenció dels àngels creix en la mesura que augmenta el distanciament transcendent entre Déu i els homes. A més distància més necessitat d'éssers intermedis, que assegurin la comunicació.

Aquest text és bàsic pel que fa al tema de la resurrecció. És la primera vegada que a l'Antic Testament es parla i més clarament de la resurrecció dels morts. Aquesta creença anirà experimentant el seu desenvolupament. Aquí la trobem afirmada en un caràcter individual no universal i es dedueix que els destinataris en són tan sols els membres del poble d'Israel. Això sí en una clara distinció entre els qui s'han oposat a Antíoc IV i han estat víctimes de la persecució i els que, renegant de la seva fe i tradició, s'han avingut a la política d'hel·lenització del cruel monarca.

El llibre de Daniel s'escriu amb la pretensió d'animar als jueus que es mantenen fidels a la seva fe ancestral en el moment que es podien sentir seduïts per la pagana cultura hel·lenista.

Diumenge 33 durant l'any

18 de novembre de 2012